

POSTANOWIENIE

Dnia 31 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk (przewodniczący)
SSN Małgorzata Bednarek (sprawozdawca)
SSN Ryszard Witkowski

Protokolant Agnieszka Niewiadomska

przy udziale prokuratora Prokuratury Okręgowej del. do Prokuratury Krajowej Anety Orzechowskiej,

w sprawie H. D.

skazanego z art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k.

na rozprawie w Izbie Karnej

w dniu 31 marca 2023 r.,

w przedmiocie kasacji, wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu

z dnia 28 września 2021 r., sygn. akt II AKa 146/21,

zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 7 kwietnia 2021 r., sygn. akt III K 450/20,

na podstawie art. 537 § 2 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k.

postanowił:

- 1. postępowanie kasacyjne umorzyć;**
- 2. kosztami tego postępowania obciążyć Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 7 kwietnia 2021 roku Sąd Okręgowy w Poznaniu w sprawie o sygn. akt III K 450/20 uznał oskarżonego H. D. za winnego tego, że w dniu 20 lutego 2020 roku, w miejscowości K., pow. [...] w woj. [...], w pomieszczeniu

mieszkalnym przy ul. [...], działając z zamiarem bezpośrednim pozbawienia życia B. D., usiłował pozbawić życia swoją żonę B. D. w ten sposób, że z odległości około 2,5 metra wystrzelił w jej kierunku z samodziłowe wykonanej kuszy, będącej bronią cięciwową w rozumieniu Ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji, belt, który utkwiał w jej tułowi, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na zmianę pozycji z siedzącej na stojącą przez pokrzywdzoną w chwili oddania strzału oraz w konsekwencji rozmiar i charakter wywołanych obrażeń ciała, powodując u pokrzywdzonej obrażenia ciała w postaci rany klutej w okolicy przykręgosłupowej prawej na wysokości odcinka lędźwiowego kręgosłupa bez uszkodzenia narządów wewnętrznych jamy brzusznej, nie wymagającej leczenia operacyjnego, które spowodowały naruszenie czynności narządów ciała na czas nie dłuższy niż siedem dni w rozumieniu art. 157 § 2 k.k., tj. popełnienia przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. i z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył oskarżonemu H. D. karę 12 lat pozbawienia wolności. Nadto Sąd Okręgowy orzekł środek karny w postaci zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej oraz obowiązek zapłaty zadośćuczynienia w kwocie 10.000,00 zł za doznaną przez pokrzywdzoną krzywdę.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu wyrokiem z dnia 28 września 2021 roku, sygn. akt II AKa 46/21 zmienił zaskarżony wyrok, obniżając karę do 8 lat pozbawienia wolności.

Kasacje od wyroku wniósł obrońca skazanego. Skarżący zarzucił wyrokowi rażącą obrazę prawa materialnego mogącą mieć istotny wpływ na treść wyroku, tj. art. 13 par 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. poprzez jego wadliwe zastosowanie i uznanie, że oskarżony chciał zabić żonę, gdy rzeczywiście wnikliwa analiza akt sprawy prowadzi do konkluzji, że oskarżony ani w zamiarze bezpośrednim, ani nawet w zamiarze ewentualnym nie usiłował zabić żony, a więc nie sposób uznać, że oskarżony usiłował popełnić zabójstwo oraz naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. 79 § 1 k.p.k., poprzez jego nieustanowienie i to mimo, że zachodziły przesłanki, tj.: uzasadniona wątpliwość, czy stan jego zdrowia psychicznego pozwala na udział w postępowaniu lub prowadzenie obrony w sposób samodzielny oraz rozsądny. Autor nadzwyczajnego środka zaskarżenia

wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 4 kwietnia 2021 roku, sygn. akt III K 450/20 i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu, jako sądowi pierwszej instancji. W odpowiedzi na kasację prokurator i pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej wnieśli o uznanie kasacji za oczywiście bezzasadną i jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Postępowania kasacyjne należało umorzyć.

Śmierć oskarżonego, stanowi ujemną przesłankę procesową określoną w art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k., której wystąpienie skutkuje umorzeniem postępowania karnego. Odnosi się to co do zasady do postępowania kasacyjnego w sytuacji, gdy do zgonu skazanego doszło już po wniesieniu kasacji, ale jeszcze przed jej rozpoznaniem. Zgodnie z treścią art. 529 k.p.k. wniesieniu i rozpoznaniu kasacji na korzyść oskarżonego nie stoi na przeszkodzie wykonanie kary, zatracie skazania, akt łaski ani też okoliczność wyłączająca ściganie lub uzasadniająca zawieszenie postępowania. Konkludując wskazać należy, że okoliczności wymienione w art. 529 nie stoją na przeszkodzie wniesieniu i rozpoznaniu kasacji na korzyść oskarżonego. Odczytując ten przepis *a contrario*, należy przyjąć, że we wskazanych w nim sytuacjach co do zasady niedopuszczalna jest więc kasacja na jego niekorzyść. Wobec powyższego, kiedy kasacja jest niezasadna, zaś w trakcie postępowania kasacyjnego skazany zmarł, jedynym możliwym rozstrzygnięciem, uwzględniającym treść art. 529 k.p.k., jest umorzenie postępowania kasacyjnego. Taka sytuacja zaistniała w przedmiotowej sprawie.

Z dołączonego do akt sprawy odpisu skróconego aktu zgonu H. D. sporządzonego w dniu 31 stycznia 2023 r. wynika, że skazany zmarł w dniu 21 stycznia 2023 r. (k. 81 akt SN), czyli już po wniesieniu i przyjęciu kasacji. Należy zatem uznać kasację za dopuszczalną, bowiem w dacie jej wnoszenia nie istniała okoliczność, o której mowa w art. 529 k.p.k. Jednakże, z uwagi na śmierć skazanego oraz wynikające z treści art. 529 k.p.k. ograniczenia, zaszła konieczność umorzenia postępowania kasacyjnego. Oba z wywiedzionych w kasacji zarzutów okazały się bowiem bezzasadne. Z treści pierwszego z zarzutów

wynika, że pod pozorem naruszenia prawa materialnego skarżący kwestionuje ustalenia faktyczne poczynione przez sąd I instancji, co jest na etapie postępowania kasacyjnego niedopuszczalne.

Drugi z wywiedzionych w nadzwyczajnym środku zaskarżenia zarzutów stanowi powtórzenie zarzutu apelacyjnego, zaś zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem Sądu Najwyższego, wywiedziony uprzednio w apelacji zarzut kasacyjny może być skuteczny tylko wówczas, gdy Sąd odwoławczy nie rozpozna należycie wszystkich zarzutów i nie odniesie się do nich w uzasadnieniu swojego orzeczenia w sposób zgodny z wymogami określonymi w art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. (*tak: Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 2016 r., sygn. akt II KK 322/16*). Taka sytuacja nie miała w przedmiotowej sprawie miejsca, ponieważ Sąd odwoławczy prawidłowo i rzetelnie rozważył tożsamy zarzut apelacji.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. i w zw. z art. 637a k.p.k.